

Discografia catalana de música clàssica

Malgrat la crisi es continua editant música simfònica, música sacramental o obres que reivindicuen figures poc conegudes

ALBERT FERRER FLAMARICH

Tot i la crisi econòmica i la del sector discogràfic, el mercat de la música clàssica sobreviu. Ho fa gràcies a una activitat cada vegada més diversificada, sovint amb suport institucional, i que ha proliferat en empreses petites que són també una plataforma per a molts intèrprets. Entre les novetats dels darrers temps cal esmentar la reedició de l'*Antologia de la música catalana* en 34 volums feta per Picap, la incansable activitat de Jordi Savall a través del segell Alia Vox i les constants aportacions de segells com Ars Harmònica, La mà de Guido, Tritó o Columna Música. Precisament aquestes dues darreres discogràfiques ocupen l'eix central del present repàs.

Descobrint repertori simfònic...

A poc a poc el panorama simfònic espanyol i català es redescobreix i s'amplia en interpretacions molt estimables. El segell Verso s'ocupa del repertori per a gran orquestra dels segles XIX i XX; mentre que Columna Música va enregistrar les obertures de Martín i Soler, la *Simfonia en Re* de Chapí, els concerts per a piano de Suriñach i, recentment, ha editat diverses simfonies de Baguer. Tritó, després de l'èxit aconseguit amb l'obra d'Ariaga, presenta l'obra orquestral de Ferran Sor (TD0049): tres obertures de ballet, una d'un melodrama i tres simfonies, que se sumen a l'editat per a piano a quatre mans.

Totes, fins i tot la *Simfonia núm. 1* amb el *concertone* per a violí com a segon moviment, responen al model d'obertura italiana propi de l'època. Hi dominen la frescor i la cantabilitat combinades amb tendències que ja s'havien estès per Europa. Notis, per exemple, en les introduccions lentes —en mode menor—; en l'ús de la forma sonata amb desenvolupaments breus —o sense ells—; en la varietat melòdica; en la interacció de les fustes; i en un classicisme molt més haydní. Aquesta darrera característica s'aprecia millor en les obres de 1804 que en les obertures per a ballet de la dècada dels anys vint, més romàntiques i atractives

per lleus rossinianismes com els d'*Alphonse et Leonore* i *Cendrillon*. La versió és de referència: Orquestra de Cadaqués i Sir Neville Marriner com a director. Igualment són impecables la captació de so i l'edició, elegant i senzilla, amb unes instructives notes de carpeta de Josep Dolcet.

Cal fer menció a les dues edicions del segell Solfa (ref.:SR0608224; SR0708243) que han permès recuperar patrimoni simfònic del Modernisme i els primers anys del segle XX de compositors dels Països Catalans. Una iniciativa que és fruit del curs que anualment organitza la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent i que es clausura amb un concert a càrrec de l'Orquestra Simfònica de Joves Intèrprets dels Països Catalans amb Salvador Brotons al capdavant. A l'espera de l'edició del concert de 2008, els de 2006 i 2007 van incloure petites obres com la *Marxa burlesca* de Manuel Palau, la sardana *Camperola* de Tolrà, alhora que poemes simfònics molt significatius com *Puig-soliu* de Joaquim Serra (amb orquestració de Brotons), *Indíbil*

Fundació
BancSabadell

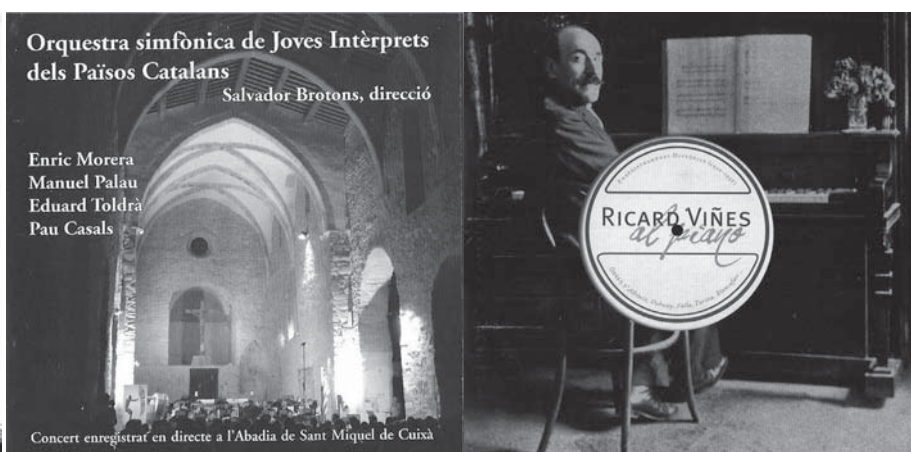
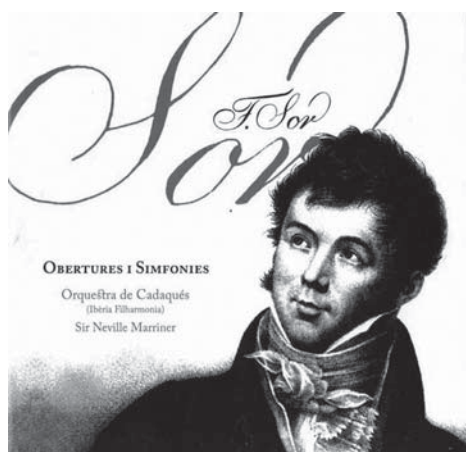

GS Comunicació Gràfica

E08203 SABADELL
Cabanyes, 8
Tel 937 120 520
Fax 937 120 579

Tel.: 93 586 22 20

i Mandoni i Pàtria de Morera, *A les costes mediterrànies i El combat* de Pahissa i *El rossinyol i la rosa* de Matilde Salvador. Són dos compactes enregistrats en directe que recullen obres elaborades i coloristes, a cavall de la tradició europea wagneriana i la impressionista barrejada amb elements nacionalistes i un cert neoclassicisme.

... i també la música sacramental

El coneixement de la música sacramental també s'ha vist afavorit pel compacte editat per Columna Música (ref.: 1CM0218) que inclou música religiosa de la Menorca del segle XIX a través de composicions de diversos autors vinculats a l'església de Santa Maria de Maó. Les peces van ser reviscudes en el brillant concert del 10 de gener de 2008 a l'esmentada església a càrrec del baríton Lluís Sintès i l'organista Tomé Olives, que van oferir el nivell interpretatiu requerit en qualitat i expressivitat accentuant els aspectes operístics en els versicles i motets.

Com és propi en l'edició del segell català el *dijipack* demostra gust i austeritat. Les notes de carpeta, signades pel professor de la Universitat de Barcelona Jaume Carbonell, contextualitzen i il·lustren l'essència de la música recollida: de la influència de la música italiana a Espanya durant el segle XIX, concretament a les obres sacramentals de Menorca, emmarcant-se en una moda dominant a l'Europa catòlica meridional. Són fragments de diferents composicions que mostren l'essència melòdica del belcantisme imperant i el seu concepte de teatralització. Entre aquests es poden destacar el preciós *Ave Maria* de Josep Maria Pons Melià, l'*Ave verum* de Joan Fuxà Gelabert, el *Docebo iniquos* de Benet Andreu Pons i la *Sonata* de Ramon Carnicer que, com la resta d'obres, va ser escrita *ex professo* per a l'orgue de l'església maonesa. Un orgue, per cert, que és considerat com un dels millors d'Europa.

Reivindicant figures catalanes

En els darrers dos anys Tritó (ref.: TD0048) també ha editat un exquisit mostrari que recull part dels nou enregistraments fets pel pianista català Ricard Viñes (1875-1943) per a Columbia i Gramophone els anys 1929, 1930 i 1936. Aquest, doncs, és desè disc —apòcrif—, fruit de la iniciativa del col·leccionista Philippe Morin, director artístic d'un compacte revelador de la dimensió de Viñes com a intèrpret i dinamitzador cultural durant l'avantguarda de principis del segle XX. La qualitat sonora és suficient i les recreacions gaudeixen de lleugeresa i impuls

en un piano ric i compensat. Poden destacar-se l'hàbil encaix de plans i textures (Blancafort, Debussy); la claredat de la pulsació (Scarlatti); la força (Falla); així com, la capacitat de Viñes per a realçar el bagatel·lisme (Borodin, Troiani). Per descomptat, el ventall és variat i matisa l'aspecte nacionalista de Turina, l'impressionisme de Debussy i l'emoció vibrant de l'ampla selecció d'Albéniz —que, per criteris de l'època, frega la urgència—. Com a *bonus track* hi ha una entrevista al pianista, en francès, en ocasió del vintè aniversari de la mort de Debussy. Es tracta d'un complement idoni al llibre *Ricard Viñes. El pianista de les avantguardes*, nascut de l'exposició acollida a La Pedrera de la Fundació Caixa Catalunya a Barcelona l'any 2007.

D'altra banda, Columna Música i la Fundació Victoria de los Àngeles van encetar una estreta col·laboració que els ha portat a editar sis novetats d'una col·lecció dedicada a la il·lustre cantant barcelonina. Entre aquestes són significatius la selecció de diversos recitals fets a Tòquio entre els anys 1988 i 1990 (Ref.:1CM0161) i l'enregistrament del concert inaugural efectuat al Palau de la Música Catalana en ocasió de la inauguració de Catalunya Música l'any 1987 (Ref.: 1CM0175). En ambdós casos es tracta d'un llegat que, a excepció de possibles edicions pirata, resulta inèdit. Són, per tant, dos compactes excepcionals i idonis per aquells que no van escoltar en viu a la gran soprano catalana. En concret, en una faceta tan defensada per ella com la de recitalista i on les obres són les que per a més d'un resten associats a ella: *lieder* d'origen alemany, francès i espanyol, entre els que sobresurten el schumannianà *Der Nussbaum*, tot Schubert, tot Ravel i el *Vito*.

No es pot negar que, ateses les dates, la veu mostra signes d'esgotament i alguna indecisió puntual que humanitzen l'artista però l'audició és prou rica i reveladora per no incidir en detalls. Sobrepassada la seixantena d'edat, la gran dama catalana de la cançó encara alliçonava amb els trets que la van caracteritzar: dicció pulcra, canvis intel·ligents de color, homogeneïtat de registre, plenitud tímbrica i hàbil distribució d'accents en un acurat estil on no mancaven intenció i espontaneïtat. Tot bastit a partir de delicades inflexions i una línia elegant que confegien una innegable comunicabilitat. Sens dubte, va ser un paradigma i una de les veus més completes del segle passat, acompanyada al piano pel sempre còmplice García Morante, de qui també ofería les delicades harmonitzacions de cançons tradicionals catalanes.